

KARLSTADS SKOLMUSEUM BARNTRÄDGÅRD

Namnet Kindergarten kommer från den tyske pedagogen Fröbel (1782 -1852) vars idéer formade verksamheten till att utgå från barnets möjligheter och förutsättningar.

I Sverige benämndes verksamheten Kindergarten, barnträdgård, senare lekskola, deltidsförskola och förskola.

I Karlstad öppnades den första barnträdgården år 1924.

Där fick barnen rika möjligheter till utvecklande sysselsättningar och en omgivning speciellt tillrättalagd för deras behov och möjligheter. Dessutom fick de den pedagogiska ledning och sociala kontakt med andra barn som visade sig nödvändig för barnen i dessa åldrar.

Barnträdgårdens mål var att komplettera hemmet.

Karlstads Husmodersförening

öppnar under tiden i Februari—31 Mars en

Barnträdgård (Kindergarten)

för barn i åldern 4—7 år, under ledning av en från Fröbelinstitutet i Norrköping utex. föreståndarinnans. Barnen sysselsätts med lekar, små arbeten, sång och samtal m. m. under cirka 3 timmar pr dag. Lokal: K. F. U. K. Södra Kyrkogatan 5. Avgift 12 kr. pr månad; för sysskon billigare. Närmare upplysningar meddelas och anmälningar mottagas av Fru Anna Lundblad, Strand. Tel. 1828 kl. 10—12 f. m.

Ur Wemlands-tidningen den 19 januari 1924.

Karlstads Husmodersförening startade och ansvarade för barnträdgårdsverksamheten till dess att staden övertog den år 1953.

Mia Westman ledde barnträdgårdsverksamheten under de första 10 åren. Fröken Mia var utbildad vid Fröbelinstitutet i Norrköping. Därefter, år 1934 tillträdde barnträdgårdslärarinnan Gertrud Hedberg befattningen.

Hon var verksam i barnträdgården fram till sin pensionering år 1974.

I Skolmuseet finns samlat materiel från barnträdgårdar i Karlstad Allt materiel introducerades i barngruppen innan det användes.

Följande föremål kan nämnas:

I byggvrån finns *klotsar* av olika slag.

De stora *tunnellådorna* har många funktioner.

I hyllorna finns *spel* och *pussel*.

De större pusslen passar att arbeta med på golvet.

Pusselhyllan innehöll vid höstterminens start få och enkla pussel och spel, som efterhand utökades.

Kasperteater var en väsentlig del i arbetet med barnen. Kasper är handdockan, som reder ut och ställer tillrätta.

Tekniska spel är självrättande, liksom *Aktivspel* och *Lyckospel*.

I en inglasad hyllsektion visas en del inspirerande material för *fritt skapande*.

På hyllans gavel hänger en *provduk*.

Kritaskarna i trä har *bomärke* på locket. Samma märke återfanns på barnens klädkrok.

Bokhyllan innehåller varierande *barnlitteratur*.

Dockvrån med *rollekarna* var en viktig lekplats, där även *husliga sysslor* kunde ingå.

I det höga skåpet med glasdörrar finns på översta hyllplanet *stillbioapparaten* med tillhörande bildband och texthäften. I hyllan därunder finns *kaffekoppar* från 1950-talet. Barnen deltog i förberedelserna till mammamöten, senare föräldramöten.

Det speciella *vikpapperet* är till för origami, dvs. figurvikning.

Årstiderna var ett grundläggande tema i verksamheten. Sysselsättningar i anslutning till aktuell årtid förstärkte förståelsen.

Miljön i *gruppbordet* förändrades alltefter intresseområden.

Trafikundervisning förekom allmänt i barnträdgårdarna.

Utevistelse med lekar och leksaker ingick i de tre timmarnas gruppverksamhet.

För att undersöka olika egenskaper användes *logiska block*.

Form och färg i olika läggspel visas i hyllorna, liksom *viktsatser*, *klocka* och *siffror*.

Rytmik var ett betydelsefullt inslag liksom *musik*, *sånger* *fingerlekar* och *sångelekar*. Barnen lärde sig också spela med *rytminstrument*.

Textil- och träslöjd ingick i arbetet under läsåret.

Litteratur och *idéer* rörande verksamheten finns att tillgå i bokhyllan.

Porträttet föreställer Anna Lundblad ordföranden i Karlstads Husmodersförening åren 1924 -1941.

Vikengårdens lekskola öppnades år 1962 med förskolläraren Elsegerd Larsson.

Barnträdgårdssalen invigdes i april 2001 och är iordningsställd av förskollärarna

Elsegerd Larsson   Anna-Mi Linryd   Christina Lundman

